

KRAFTFULL MASKIN BÄST FÖR PROFFS

Plastiga skruvdragare får tummen ner på bygget/ Den är ganska tung och har inga egentliga finesser. Men den fick bra resultat på laborietestet och den var populär bland byggnadsarbetarna. Skruvdragaren från Makita var bäst i Byggnadsarbetarens stora test.

TEXT INGEMAR DAHLKVIST OCH CENNETH NIKLASSON FOTO ANDERS LINDH OCH ANKI SYDEGÅRD

Jag tycker att Makitan är bäst för den har skön balans. Några av de andra maskinerna är lättare, men de pendlar fram och tillbaka när man skruvar. Sedan är Makitan stark och det är viktigt, säger snickaren Kjell Andersson.

På JM:s bostadsbygge i Spånga utanför Stockholm är byggnadsarbetarna vana vid att köra skruvdragare. Just nu är de 21 gubbar på arbetsplatsen och det finns 28 skruvdragare.

– Vi kör mycket och har mest Hilti och Festool. Vi har även några övriga märken. Men det blir enklare med batterier om vi har få märken. Men om alla skulle välja sin egen favoritskruvdragare är jag rädd för att det skulle bli betydligt fler sorter, säger Kjell Andersson.

På arbetsplatsen är de alltså vana vid Hilti och just den maskinen fick höga betyg av byggnadsarbetarna. Men den fick sämre resultat i laborietestet. Tvärtom var det för skruvdragaren från Panasonic, som hamnade på tredje plats. Den fick bra värden på laborietest – batteriet är bättre och den är starkare.

Men betyget från byggnadsarbetarna var sämre. I slutbetyget, som sätts av redaktionen, har vi tagit hänsyn till såväl byggnadsarbetarnas betyg som testresultatet i laborietestet.

– Maskinen från Panasonic är inte ett så vanligt märke på byggarbetsplatser. Vi använder den inte alls och det kanske påverkar en del, säger Kjell Andersson.

I skydd av ett garagetak har snickaren Nils Larsson kört det hårdaste testet. Han har skruvat ihop skärmväggar med galvade tre tums skruv.

– Det var bara ett par maskiner som klarade uppgiften på momentet. De andra var för svaga så jag var tvungen att gå över på borrfunktionen. Jag tycker att skruvdragaren från Metabo klarade sig bäst. Den verkar stark. Även Makitan var bra.

Den maskin som skiljer sig mest från de övriga är skruvdragaren från Festool som hamnade på andra plats. Till den finns det flera olika tillbehör med funktioner som gör att den passar utmärkt vid finsnickeri. Till exempel köksinredning.

– Jag använder två skruvdragare från Festool när jag monterar kök. En för borrning och en för skruvning. Maskinen är ju kort och det finns ingen annan som får plats i ett 20-skåp, säger timmermannen Anders Karlsson.

Maskinen från Festool är dessutom den enda som har ett överbelastningsskydd.

Flera i testpatrullen trycker på vikten av att använda rätt skruvdragare vid rätt tillfälle. En stark vid tyngre arbete och lite mindre vid mer finlir.

– Det viktigaste är att maskinen är stark. Det är värdelöst med maskiner som inte orkar. Samtidigt måste den vara smidig och inte för tung. En liten kraftfull maskin är naturligtvis bäst, tycker snickaren Åke Eriksson.

Ingen maskin fick riktigt dåligt resultat vare sig av byggnadsarbetarna eller på laborietestet. Vissa maskiner kändes dock för tunga eller för plastiga och det drog ner betyget en del.

Byggnadsarbetarens test gäller skruvdragare på 12 volt/3,0 ampere. Det gäller dock inte modellen från Panasonic, som har ett ampervärde på 3,5 och maskinen från AEG, som har ett ampervärde på 2,6. ●

Elva byggnadsarbetare har testat skruvdragarna. Nils Larsson, Per-Arne Orvendahl, Åke Eriksson, Kjell Andersson och Anders Karlsson är några av dem.

	MAKITA 6316 D	FESTOOL		
Pris	3 849 :-	3 895 :-	2 675 :-	4 679 :-
Vikt	2 195 g	2 003 g	1 940 g	1 993 g
Testat i lab Tomgångsvarvtal (varv per minut) (avvikelse mot angivet varvtal inom parentes)	439 (+39)	480 (+30)	394 (-6)	368 (-32)
Styrka (watt)	200	190	195	175
Antal varv per laddning vid moment (högt=bra): 4,8 Nm 5,35 Nm	1850 1677	1882 1665	2 210 1994	1982 1758
Laddningstid (minuter) (avvikelse mot uppgiven tid inom parentes)	74 (+4)	70 (0)	54 (-1)	46 (+1)
Testat på bygget: Hur känns greppet?	4	3,5	3	4
Hur känns balansen?	4	3,5	3	4
Hur lätt är det att byta batteri?	4	4	3	3,5
Hur är maskinen att arbeta med?	4	3,5	3	4
Kommentar:	"Känns lite tung" "Bra vid tungt skruvarbete" BÄST	"Passar bäst för inomhusjobb" "Fördel med många bra tillbehör" "Kort och bra för trånga utrymmen"	"Blev varm vid tung skruvning" "Känns lätt och smidig"	"Bra vid tung skruvning – starkt moment" "Passar bra för utomhusjobb"
Betyg:				

SÅ HÄR GJORDE VI

Vi valde, efter råd från fackhandel och användare, nio batteridrivna skruvdragare, 12 volt och 2,6 till 3,0 ampere, avsedda för professionell användning.

Vi köpte skruvdragare i fackhandel. Sveriges Provnings- och forskningsinstitut (SP) mätte moment- och effektkurva, driftstid vid två olika moment samt uppladdnings-

tid för batteriet. Uppmätningen av moment, effekt, varvtal och driftstid utfördes på lägsta växeln. SP:s resultat gäller endast de provade maskinerna.

HITACHI DS 12DM

IPULS

H GSR 12 VE-2

3 598 :-	2 695 :-	1 495 :-	3 295 :-	2 495 :-
1822 g	2129 g	1878 g	2 312 g	2 046 g
388 (+38)	351 (-49)	287 (-13)	396 (-4)	423 (+23)
185	165	105 SVAG	215	200
1718 1451	2 227 1924	1562 1332	2 120 1924	2 096 1809
69 (-1)	68 (-2)	89 (+2)	127 (+67)	97 (+37)
3,5	3	2,5	2	2,5
4	3	2,5	2,5	2,5
4	3	3,5	3	3,5
4	3	3	2	2,5
"Smidig och kort" "Bra med fickhängaren" "Ej tillräcklig vid hårt skruvarbete - svagt moment"	"Stark" "Lätt att ändra fram och back"	"Kan vända batteriet för att få rätt balans" "Svagt moment vid tunga jobb"	"Känns stor och tung" "Bra moment" "Klumpig"	"Känns plastig" "Bra för tungt arbete - bra moment"

Vi har valt att ange skruvdragarnas styrka som maximal effekt i den av SP uppmätta effektkurvan. Tio byggnadsarbetare har använt maskinerna i sitt arbete under två dagar vardera

och betygsatt dem i en skala från 1 till 5, där 1 är sämst och 5 är bäst. Redaktionen sätter slutbetyget och väger in pris, kommentarer och SP:s testresultat plus byggnadsarbetarnas betyg.

Syftet med våra tester är att låta användare och, i en del fall, laboratorier testa vilka av de maskiner och verktyg som normalt används som fungerar bäst.